

הסכת אישי

תחום הדעת: ספרות חמ"ד

מהו הסכת אישי?

במשימה התלמידים מפיקים הסכת (פודקאסט) אישי העוסק בנושא, בסוגיה או בדילמה שבחרו מתוך האשכול הנבחר ובהיבטיו השונים.

זוהי משימה אישית בעבודה עצמית.

שלבי ביצוע המשימה

המשימה מורכבת משלושה שלבים:

שלב 1 – היכרות ותכנון:

- **היכרות עם המשימה** - התלמידים מכירים את המשימה, מבינים מה נדרש בה, מה הם הקריטריונים שעל פיהם יוערך התוצר הסופי, וצופים בתוצר לדוגמה. התלמידים נדרשים לאשר כי קראו את התוכן. תלמידים שלא אישרו את הקריאה בשלב זה, יידרשו לעשות זאת לפני שיוכלו להתקדם לשלבים הבאים.
- **תכנון:** חלק זה נועד לעזור לתלמידים להתארגן לקראת המשך העבודה. חלק זה אינו מוגש למורה לצורך קבלת משוב והערכה. התלמידים בוחרים נושא, סוגיה או דילמה, את הסוגה של ההסכת, וכותבים שם להסכת. התלמידים בוחרים היבט של הנושא שבו יתמקדו. לאחר מכן הם מנסחים ראשי פרקים, בוחרים מושגים רלוונטיים מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, מאתרים מקורות ומעריכים את רמת הרלוונטיות והמהימנות שלהם.

שלב 2 – טיוטה:

התלמידים כותבים את טיוטת המשימה. ביצוע שלב 1, חלק התכנון, יעניק להם בסיס מסודר לכתיבת הטיוטה.

בטיוטה נכללים: שם ההסכת והסוגה, תיאור הנושא/הסוגיה/הדילמה, שם ההיבט ותיאור ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית שבחרו לייצג, תכנון ההסכת ("מקטעים"), ההסכת עצמו (קובץ השמע), בשילוב מושגים ומקורות כנדרש. בסיום השלב התלמידים מגישים את הטיוטה למורה לקבלת משוב והערכה מעצבת.

שלב 3 (ובו שני חלקים)

- **הגשה סופית:** משפרים את המשימה ועורכים שינויים נדרשים בהתאם למשוב המורה בשלב 2, ומגישים את התוצר הסופי למורה לקבלת משוב והערכה מסכמת.
- **משוב אישי:** התלמידים מסכמים את התהליך בשיחה עם בוט ייעודי.

התוצר

התוצר הסופי הוא דף אינטרנט המציג את ההסכת האישי ("פודקאסט") כפרק אחד בסדרת הסכטים. בדף האינטרנט נכללים:

1. **שם ההסכת וסוגת ההסכת** - התלמידים יכתבו שם להסכת בהתאם לנושא/לסוגיה/לדילמה, לאשכול הנבחר ולתוכן ההסכת. כמו כן, הם יבחרו את הסוגה של ההסכת.
2. **תיאור הנושא/הסוגיה/הדילמה** - התלמידים יציגו את הנושא/הסוגיה/הדילמה שבחרו, לאחר קבלת אישור המורה, ובכלל זה את הרקע הדרוש להבנת ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה שיציגו בהמשך.
3. **היבט ופרשנות/עמדה/תובנה אישית** - התלמידים יבחרו היבט של הנושא/הסוגיה/הדילמה, יציגו את שם ההיבט, יציגו אותו וינסחו פרשנות/עמדה/תובנה אישית בנוגע להיבט זה.
4. **מקטעים** - התלמידים יתכננו את מבנה ההסכת ויחלקו אותו למקטעים. בנוגע לכל מקטע יציגו התלמידים את שמות הדוברים, את כותרת המקטע ואת התוכן שייאמר בו אשר יתבסס על תוכן דף האינטרנט הנלווה.

5. **הסכת** – התלמידים יקליטו הסכת באורך 4-8 דקות, המבוסס על המקטעים שתכננו.
*קובץ ההסכת יוגש בפורמט MP3 ובגודל של עד MB10
*לצורך הקלטת ההסכת ועריכתו אפשר להשתמש בתוכנת Audacity. לצפייה בסרטון קצר המסביר את אופן השימוש בתוכנת Audacity - [\[לסרטון\]](#).
*לקישור להורדת התוכנה - [\[כאן\]](#).
6. **מושגים** - התלמידים יציינו מושגים רלוונטיים מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, ישלבו אותם בתוכן המשימה **וידגישו (Bold)** כל מושג בטקסט.
7. **מקורות** - התלמידים יצרפו את המקורות שעליהם התבססו, מלבד ספר הלימוד, וישלבו אותם בטקסט לכל אורך המשימה באמצעות מראי מקום.
8. **משוב אישי** – התלמידים ינהלו שיחה עם בוט ייעודי. במהלך השיחה הם יתבקשו לבטא את הידע שרכשו, להתבונן בתהליך הלמידה שעברו ולהציג את התובנות שגיבשו במהלך העבודה.

על מושגים ומקורות

התלמידים נדרשים לשלב מושגים ומקורות לכל אורך המשימה.

דגשים בנוגע למושגים

- על התלמידים לציין **ולהדגיש*** שני מושגים שונים לתיאור הנושא/הסוגיה/הדילמה ומושג נוסף לתיאור ההיבט והפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלהם.
 - כמו כן עליהם לציין **ולהדגיש*** ערך/מושג שעזר לגיבוש הפרשנות/העמדה/התובנה האישית ולהסביר כיצד הוא תרם לגיבוש הפרשנות/העמדה/ התובנה האישית.
- *על התלמיד **להדגיש (Bold)** את המושג בטקסט כדי להקל את זיהוי השימוש במושג על פי הנדרש במחווה.

דגשים בנוגע למקורות

- על התלמידים להציג שלושה מקורות **שונים**, רלוונטיים ומהימנים, נוסף על ספר הלימוד.
 - על התלמידים למלא את הפרטים הנדרשים ברכיב ניהול המקורות בעבור כל מקור המופיע ברשימת המקורות, אישי או שיתופי, ולהסביר מדוע המקור מהימן ורלוונטי למשימה.
 - על התלמידים לציין את מראה המקום בטקסט במיקום שבו נעשה שימוש במקור. לנוחות המורה המערכת תסמן באופן אוטומטי מקורות שלא נעשה בהם שימוש.
 - לאחר הגשת השלב, ידרג המורה את רמת הרלוונטיות והמהימנות של כל מקור: רמה גבוהה, בינונית או נמוכה.
 - בשלב הבא, לאחר קבלת המשוב וההערכה, יוכלו התלמידים לעדכן את רשימת המקורות ו/או את המידע עליהם וכך לשפר את דירוגם.
 - על המורה להנחות את התלמידים להימנע משימוש במקורות שרמת הרלוונטיות והמהימנות שלהם דורגה כנמוכה.

דגשים של תחום הדעת

1. בכל מקום שכתוב "מושגים רלוונטיים מתחום הדעת" יש להביא מושגים ספרותיים
2. בכל מקום שנדרשים שני מושגים, ניתן להביא מושג ספרותי אחד ומושג חוץ-ספרותי אחד, עפ"י הרלוונטיות למשימה (כגון: מושג פסיכולוגי, היסטורי, סוציולוגי, יהודי).
3. הביטוי "האשכול הנבחר", שמופיע בהנחיות הגנריות למשימות השונות, אינו רלוונטי לספרות חמ"ד

חושבים עם בינה מלאכותית

במהלך ביצוע המשימה התלמידים **נדרשים** להשתמש בבוט מלווה הלמידה המוטמע במערכת. חשוב להנחות אותם להשתמש בו במהלך המשימה באופן מושכל, ביקורתי ואחראי, ולהדגיש כי האחריות לאיכות המשימה היא בידיהם.

השימוש בבינה מלאכותית במשימה יתבצע בהתאם לעקרונות האלה:

- **שואלים את הבוט:** התלמידים יכולים להיעזר בבוט כדי להבין את הנושא, לערוך סיעור מוחות, לארגן רעיונות או לאתר מקורות. להדרכה על ניסוח נכון ויעיל של פרומפטים אפשר לצפות ב-[\[קישור המצורף\]](#).
- **בודקים את המידע:** על התלמידים לבחון באופן ביקורתי את המידע והמקורות המתקבלים מהבוט, **לאמת את המידע** באמצעות מקורות מהימנים **ולבדוק את הרלוונטיות והמהימנות** של המקורות שהבוט מציע.
- **כותבים במילים שלהם:** על התלמידים לעבד את המידע שאספו ולנסח את המשימה בלשונם. התוצר צריך לשקף את הידע, ההבנה והחשיבה שלהם, ובכלל זה שילוב **והדגשה** של המושגים הנדרשים.
- **מציינים מקורות:** על התלמידים להוסיף מראי מקום לכל המקורות שעליהם התבססו – בין שאיתרו אותם בעצמם ובין שהציעה אותם הבינה המלאכותית והם אימתו אותם. את מראי המקום יש לשלב במקומות המתאימים לאורך המשימה.

חשוב: תוכן שיצרה בינה מלאכותית אינו יכול לשמש מקור במשימה. כלי הבינה המלאכותית יכול לסייע באיתור מקורות, אך התלמידים נדרשים לבדוק אותם ולהסתמך רק על מקורות רלוונטיים ומהימנים.

מיומנויות מרכזיות שהתלמיד ירכוש בעת ביצוע המשימה הן:

- אוריינות לשונית
- חשיבה ביקורתית
- חשיבה יצירתית
- אוריינות דיגיטלית

רעיונות לנושאים למשימה:

1. "החסידים מול המתנגדים לפי "תהילה"
2. כפרה, תיקון וסגירת מעגל ב"תהילה"
3. מצב היהודים בארץ ישראל בזמן המנדט הבריטי לפי "תהילה"
4. הגשמה עצמית ב"בית בובות"
5. על שורדי שואה ב"ילדי הצל"
6. שחיתות שלטונית ב"אויב העם"
7. סיקור המשפט בגילן נגד איל ב"ביקור הגברת הזקנה"
8. חוק האלים מול חוק המלך ב"אנטיגונה"
9. אחריות הורית ב"תהילה" (התנהלות האב, התנהלות תהילה),
10. אחריות הורית ב"בית בובות"
11. מה חיי אמונה? ערכים חברתיים מול קפדנות דתית ב"תהילה"
12. כוחה של מילה ב"תהילה"
13. אופטימיות וחשיבה חיובית ב"תהילה"
14. ירושלים בתוך החומות ומחוץ לחומות בתהילה"
15. מיהו צדיק – צידוק הדין והכרעת הלב לאמונה ב"תהילה"